

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

SLUŽBE ZA POSLOVE SA STRANCIMA

BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2023. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	7
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU	8
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	9
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	9
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	10
3. DJELOKRUG RADA, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE	11
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	13
5. PRORAČUN SLUŽBE ZA 2023. GODINU	14
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	15
6.1.1. Bruto plaće.....	15
6.1.2. Putni troškovi	16
6.1.3. Izdaci za uporabu vozila	17
6.1.4. Troškovi reprezentacije.....	18
6.1.5. Novčane donacije	18
6.2. Pregled prihoda i primitaka	19
6.2.1. Prihodi od pristojbi	19
6.3. Bilanca stanja	21
6.3.1. Popis sredstava i obveza	21
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	22
7.1. Prijem uposlenih na određeno vrijeme	22
7.2. Interni premještaj	23
7.3. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	23
7.4. Ugovori o djelu.....	24
8. JAVNE NABAVE.....	25
9. OSTALO	26
9.1. Sudbeni sporovi	26
10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	27
PRIVICI.....	27

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Službe za poslove sa strancima** (u daljnjem tekstu: Služba) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Službe prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Službi u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o financijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *naplaćeni prihodi evidentirani u Glavnoj knjizi nisu savršeni u potpunosti s pomoćnim evidencijama na način propisan Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna u institucijama BiH (točka 6.2. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Službe je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.

³ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Službe za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Službe za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Službi u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti⁴

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Pravilnik o unutarnjem ustroju nije usklađen s odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3. Izvješća);*
- *Nepravilnosti i nedostatke u uspostavljenom sustavu unutarnjih kontrola (točka 4. Izvješća);*
- *Nedostatke u procesu popisa imovine i obveza (točka 6.3. Izvješća);*
- *Nedostatke u procesu upošljavanja i angažiranja osoba putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su isti ili slični poslovima sistematiziranih radnih mjesta (točka 7. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Službe je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

⁴ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Službe, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakonom o službi za poslove sa strancima
- Zakon o strancima.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dano je 20 preporuka (12 novih i 8 ponovljenih). Dane preporuke se odnose na usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Osim navedenog, u 2023. godini je obrađena preporuka koja je ocijenjena kao preporuka čija je realizacija u tijeku i koja je i dalje predmetom praćenja u pogledu njene realizacije⁵.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Služba je dužna uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Službe s odlukama Vijeća ministara BiH.	P
2	Služba je dužna kontinuirano provoditi aktivnosti na unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole, a godišnje samoprocjene sustava trebaju biti temelj za planiranje takvih aktivnosti.	P
3	Potrebno je putem podjele dužnosti između uposlenih osigurati pouzdan sustav unutarnjih kontrola.	N
4	Potrebno je uspostaviti pouzdan sustav unutarnjih kontrola prilikom korištenja proračunskih sredstava dodijeljenih za ishranu osoba smještenih u Imigracijskom centru uz jasno definirana prava i obveze pružatelja ovih usluga.	N
5	Služba je obvezna da financijska izvješća sačinjava sa dužnom pozornošću, u definiranom roku, u potpunosti poštujući instrukcije i naputke Ministarstva financija i trezora BiH.	N
6	Služba je dužna da napredovanje uposlenih u viši unutarnji platni razred vrši u skladu s Metodologijom za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda, poštujući sve odredbe navedenog akta.	N
7	Služba je dužna prilikom odobravanja službenog putovanja i priznavanja troškova službenih putovanja poštovati odredbe Odluke Vijeća ministara BiH.	N
8	Služba je dužna uskladiti broj specijaliziranih vozila s važećim Pravilnikom o specijaliziranim vozilima.	N
9	Služba je dužna uspostaviti pouzdane evidencije o uporabi službenih vozila, koje će biti temelj za odobravanje troškova, a sve s ciljem minimiziranja rizika od nenamjenske uporabe.	N
10	Služba je dužna da prilikom korištenja proračunskih sredstava dodijeljenih za usluge reprezentacije osigura namjensko korištenje istih, uz poštovanje pravnog okvira.	N
11	Služba je dužna poduzeti radnje na iznalaženju adekvatnog modaliteta kontrole i spravljanja prihoda iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji.	P
12	Služba je dužna popisne aktivnosti provoditi u cijelosti u skladu s Pravilnikom o računovodstvu i Naputkom o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika.	P

⁵ Vidjeti točku 2. Izvješća

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
13	Služba je dužna angažmane osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme vršiti u skladu s važećim zakonskim propisima kojima je uređeno upošljavanje u institucijama BiH.	P
14	Služba je dužna dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o radu u institucijama BiH i podzakonskih akata prilikom provedbe upošljavanja i promjene radnopravnog statusa uposlenih.	N
15	Služba je dužna uspostaviti rad u instituciji na način da uposleni obavljaju poslove u skladu s rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđenom Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta.	P
16	Služba je dužna dosljedno primjenjivati propise koji reguliraju radnopravni status uposlenih u institucijama BiH.	P
17	Služba je dužna da u skladu sa zakonskim propisima koji reguliraju područje obveznih odnosa, ugovore o djelu zaključuje u izuzetnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji nisu redoviti i definirani pravilnikom o sistematizaciji.	P
18	Služba je dužna u zakonom definiranim rokovima dostavljati izvješća o svim provedenim postupcima javnih nabava.	N
19	Služba je dužna prilikom korištenja usluge servisiranja vozila u garantnom roku poštovati odredbe Zakona o javnim nabavama.	N
20	Služba je dužna u određenim slučajevima postupati u skladu s odredbama zaključenog ugovora.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁶

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Službe za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

⁶ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Službe (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima sa skretanjem pozornosti na to da:
 - *naplaćeni prihodi evidentirani u Glavnoj knjizi nisu sravnjeni u potpunosti s pomoćnim evidencijama na način propisan Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna u institucijama BiH i*
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - *Pravilnik o unutarnjem ustroju nije usklađen s odlukama Vijeća ministara BiH*
 - *Služba je tijekom cijele godine angažirala osobe putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su isti ili slični poslovima sistematiziranih radnih mjesta*
 - *nepravilnosti i nedostaci u procesu javnih nabava.*

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvješća prethodnih godina (tri preporuke) čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene u Izvješću za 2022. godinu, ali se njihova realizacija, kao i realizacija preporuke koja nije mogla biti ocijenjena, kontinuirano prati. Utvrdili smo kako je Služba u 2023. godini od ukupno 15 prethodno danih preporuka realizirala šest, osam preporuka nije realizirala, a realizacija jedne preporuke je u tijeku.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	Služba nije provodila aktivnosti na unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole.	
2	Služba je tijekom 2023. godine surađivala s institucijama na temelju čijih radnji se ostvaruju prihodi evidentirani na organizacijskom kodu Službe, a radi dobivanja podataka o izdanim dokumentima i sravnjenju s ostvarenim prihodima, međutim, započete aktivnosti nisu finalizirane.	
3	Služba popis imovine i obveza nije izvršila u skladu s Pravilnikom o računovodstvu i Naputkom o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika, popisom nije obuhvatila sve pozicije koje su prikazane u Glavnoj knjizi i bilanci stanja.	
4	Služba ni tijekom 2023. godine angažman osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme nije vršila u skladu s važećim zakonskim propisima kojima je uređeno upošljavanje u institucijama BiH.	
5	Služba nije uspostavila rad u instituciji na način da uposleni obavljaju poslove u skladu s rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđeno Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta.	
6	Služba nije prekinula s praksom izdavanja suglasnosti uposlenicima za obavljanje poslova visoke stručne spreme.	
7	Angažiranje osoba putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su isti ili slični sistematiziranim radnim mjestima kontinuirano je nastavljeno i u 2023. godini.	
8	Služba je u 2023. godine vršila objavu osnovnih elemenata ugovora na svojoj internetskoj stranici.	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
9	Služba je prilikom definiranja rokova za dostavu ponuda u postupcima javnih nabava postupala u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavama.	✓
10	Služba je prilikom provedbe postupka nabave službenih motornih vozila tehničke karakteristike traženih vozila definirala na način da tehnička specifikacija omogućava aktivnu i pravičnu konkurenciju.	✓
11	Služba je prilikom provedbe postupaka javnih nabava koristila mogućnost podjele predmeta nabave na lotove.	✓

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća	Status
1/2021	Služba nije uskladila Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	✗
2/2020	I u 2023. godini poslovi proračuna, planiranja i izvješćivanja obavljani su na temelju dane privremene suglasnosti, međutim, od 15.1.2024. godine obavljanje ovih poslova je trajno riješeno. Po provedenom internom natječaju, radno mjesto šefa Odsjeka za materijalno-financijske poslove je popunjeno na neodređeno vrijeme.	✓
7/2020	Služba nije uspostavila u cijelosti pouzdan sustav unutarnje kontrole nad naplatom prihoda i nije riješila problematiku sravnjivanja prihoda. Nije uspostavljen adekvatan modalitet kontrole i sravnjenja prihoda iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji.	✗
11/2020	U 2023. godini javni oglas Služba je raspisala u skladu sa stvarnim potrebama i u skladu sa zakonskom regulativom.	✓

Status: ✓ realizirana preporuka⁷, ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁸, ✗ nerealizirana preporuka⁹.

3. DJELOKRUG RADA, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Služba je osnovana Zakonom o službi za poslove sa strancima¹⁰ kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanja pitanja iz nadležnosti, osnovana radi obavljanja administrativno-upravnih i inspeksijskih poslova propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu¹¹. Osnovne nadležnosti Službe su: inspeksijski nadzor i kontrola kretanja i boravka stranaca; vođenje upravnih postupaka u cilju rješavanja zahtjeva za odobrenje boravka strancima; stavljanje stranaca koji ilegalno borave u BiH pod nadzor; deportiranje/vraćanje stranaca kojima je doneseno pravosnažno rješenje o udaljenju; sigurnosne provjere stranaca kod odlučivanja o izdavanju viza, prikupljanje obavještenja i informacija o ilegalnim migracijama i migrantima i sl. Sjedište Službe je u Sarajevu, s tim da Služba ima osnovne organizacijske jedinice van sjedišta (16 terenskih centara).

Unutarnji ustroj i način rada Službe utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2009. godine. Pravilnikom o

⁷ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁸ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁹ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 54/05 i 36/08

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj: 36/08 i 87/12

unutarnjem ustroju Službe uređen je način rada i rukovođenja Službe te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 310 izvršitelja.

Institucije Bosne i Hercegovine su bile u obvezi da do konca travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta s odredbama odluka Vijeća ministara BiH, Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH¹² i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹³. Navedene odluke su donesene u cilju harmonizacije i primjene istih načela o načinu unutarnjeg ustroja, razvrstavanja i opisa radnih mjesta u tijelima uprave BiH. Služba je prethodnih godina sačinila Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju, pribavila mišljenje Ministarstva pravde BiH i Ureda za zakonodavstvo BiH, dok se na dobivanju pozitivnog mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH radilo od 31.3.2020. godine. Ministarstvo financija i trezora BiH je davalo primjedbe u pogledu utvrđivanja statusa inspektora za strance i u pogledu razvrstavanja radnih mjesta srednje stručne spreme u platne razrede. Poslije duže prepiske Ministarstvo financija i trezora BiH je sugeriralo Službi da zatraži stav i mišljenje resornog ministarstva i nakon što pribavi mišljenje i u Prijedlog pravilnika ugradi dane preporuke, ponovo dostavi isti radi davanja konačnog mišljenja. Služba je u skladu s mišljenjem Ministarstva financija i trezora 4.7.2022. godine dostavila Prijedlog pravilnika Ministarstvu sigurnosti, a Ministarstvo je u svom odgovoru od 14.7.2022. godine navelo kako ne postoje pravne ni zakonske smetnje za nastavak provedbe procedure u svezi s Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Službi. Međutim, po dobivanju ovog mišljenja Služba Prijedlog pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta nije uputila u daljnju proceduru Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Stupanjem na funkciju novog ravnatelja u svibnju je donesena Odluku o formiranju radne skupine za izradu prijedloga izmjene Pravilnika o unutarnjem ustroju. Prijedlog pravilnika do momenta obavljanja završne revizije (travanj 2024. godine) nije sačinjen. Služba navodi kako se u budućnosti očekuje proširenje njene uloge u procesu migracija, jer je u tijeku proces tranzicije vezan za ilegalne migracije, koji je iniciran od strane Europske unije. Tranzicijom se planira dio poslova koje trenutačno obavljaju međunarodne organizacije delegirati institucijama BiH, čime bi Služba imala potrebu za većim brojem uposlenih.

PREPORUKA 1

Služba je dužna uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Službe s odlukama Vijeća ministara BiH.

Radom Službe rukovodi ravnatelj i za svoj rad i rad Službe odgovoran je ministru sigurnosti BiH. Ravnatelja imenuje Vijeće ministara na razdoblje od pet godina. Pored ravnatelja, Vijeće ministara BiH na isto razdoblje imenuje i zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja za unutarnju kontrolu koji za svoj rad odgovaraju ravnatelju. Ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnik ravnatelja za unutarnju kontrolu ne mogu biti iz reda istog naroda. S obzirom na to da je mandat prethodnog rukovodstva istekao, Vijeće ministara BiH je u veljači 2023. godini imenovalo ravnatelja¹⁴, koji je stupio na dužnost 1.3.2023. godine, dok je zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja imenovalo u prosincu 2023. godine¹⁵.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 13/23

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 85/23

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Služba je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH. Zakon o financiranju institucija BiH¹⁶ uređuje oblast finansijskog upravljanja i kontrole.

Prema prezentiranoj dokumentaciji Služba je 2017. godine sačinila osnovne dokumente potrebne za uspostavu sustava finansijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu s Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i tada važećim Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. U siječnju 2022. godine imenovana je osoba zadužena za finansijsko upravljanje i kontrolu i koordinaciju uspostavljanja procesa upravljanja rizicima, međutim, kako prošle godine tako ni u 2023. godini Služba nije poduzimala aktivnosti na usklađivanju i razvoju sustava finansijskog upravljanja i kontrole. Financijsko upravljanje i kontrola uspostavlja se kao sustav procedura i definiranja odgovornosti i nadležnosti svih osoba u Službi, donošenjem internih procedura. Provedba finansijskog upravljanja i kontrole je odgovornost svakog uposlenog u instituciji suglasno utvrđenim poslovnim procesima i operacijama, kao i opisu poslova svakog radnog mjesta. Služba nije sačinila Akcijski plan razvoja sustava finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu niti je uspostavila sustav izvješćivanja rukovodstva o provedenim aktivnostima u svezi s finansijskim upravljanjem i kontrolom. Obrazac Godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu je popunjen i dostavljen na adresu Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH.

PREPORUKA 2

Služba je dužna kontinuirano provoditi aktivnosti na unapređenju sustava finansijskog upravljanja i kontrole, a godišnje samoprocjene sustava trebaju biti temelj za planiranje takvih aktivnosti.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola:

Sustav unutarnjih kontrola je sveobuhvatan sustav koji uspostavlja rukovodstvo institucije, a provode ga svi uposleni u instituciji. Izvršena je ocjena sustava unutarnjih kontrola koja je zasnovana na procesima koji su revidirani u okviru revizije finansijskih izvješća i revizije usklađenosti i utvrđene određene nepravilnosti i neusklađenosti u većem broju segmenata poslovanja (organizacijska struktura, planiranje i izvršenje proračuna, upošljavanje i angažiranje osoba, popis sredstava i obveza, javne nabave, praćenje naplaćenih prihoda i primitaka, uporaba službenih vozila i drugim procesima, što je detaljno opisano u pojedinačnim točkama Izvješća).

Analizirajući interne akte kojima se definira finansijsko poslovanje Službe možemo konstatirati kako su isti dosta uopćeni i kako ne osiguravaju pouzdan sustav unutarnjih kontrola, jer nije jasno definirana odgovornost uposlenih za poslove i radne zadatke koje obavljaju. Tako je u praksi uspostavljen sustav da je jedna osoba zadužena za kontrolu cijelog procesa od nabave

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

robe ili usluge do davanja odobrenja za unos ispostavljene fakture u knjigu ulaznih faktura. Ista osoba je uključena u kontrolu cjelokupnog sustava, ispitivanje tržišta za nabavu robe/usluge, sačinjavanje tenderske dokumentacije (tehničke specifikacije), kontakt s dobavljačem za zaključivanje ugovora o nabavi, prijem isporučene robe/usluge po zaključenom ugovoru i na kraju odobrenje unosa prispjele fakture za isporučenu robu u knjigu ulaznih faktura.

PREPORUKA 3

Potrebno je putem podjele dužnosti između uposlenih osigurati pouzdan sustav unutarnjih kontrola.

Pored toga, Služba je na kontu pružanja ugostiteljskih usluga i usluga smještaja sa 31.12.2023. godine iskazala rashode u iznosu od 48.165 KM, a na temelju nabave usluge osiguranja ručka korisnicima usluga Imigracijskog centra. Već godinama uslugu isporuke ručka za osobe smještene u Imigracijskom centru pruža Služba za zajedničke poslove institucija BiH. Za pružanje ove usluge nije ugovorena obveza, značajan dio aktivnosti za organizaciju nabave ručka se obavlja usmenim putem, ustaljenom praksom iz ranijih godina. Služba nije osigurala pouzdan sustav unutarnjih kontrola nad stvaranjem ovih obveza. Plaćanje usluge se vrši po ispostavljenoj fakturi, bez prethodno izvršene kontrole i provjere usklađenosti ispostavljenih faktura s izvršenom uslugom i važećim Cjenikom jela i pića u objektima institucija BiH.¹⁷

PREPORUKA 4

Potrebno je uspostaviti pouzdan sustav unutarnjih kontrola prilikom korištenja proračunskih sredstava dodijeljenih za ishranu osoba smještenih u Imigracijskom centru uz jasno definirana prava i obveze pružatelja i korisnika ovih usluga.

5. PRORAČUN SLUŽBE ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁸, Službi su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 12.326.000 KM (tekući izdaci 12.123.000 KM i kapitalni izdaci 203.000 KM, s tim da se kapitalni izdaci u iznosu od 15.000 KM financiraju iz prihoda od prodaje stalnih sredstava)¹⁹.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- Sredstva novčanih donacija uplaćena u tekućoj godini u iznosu od 1.813.196 KM.
- Sredstva ostvarena prodajom stalnih sredstava – službenog vozila. Služba je ostvarila veći prihod za 59.877 KM od planiranog, tako da je Ministarstvo financija i trezora BiH ukupno ostvareni prihod od prodaje stalnih sredstava odobrilo Službi za nabavu opreme iste namjene.

¹⁷ Odluka o davanju suglasnosti na cjenik jela i pića u objektima institucija BiH Pun naziv dokumenta – Službeni glasnik BiH, broj 55/15

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁹ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Služba je raspolagala sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Prema navedenom, Služba je u 2023. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 14.199.073 KM.

Služba je izvršila prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 140.000 KM.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Služba je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2023. godinu i sa danom zakašnjenja u odnosu na definirani rok za dostavljanje izvješća dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama. Međutim, u procesu obavljanja završne revizije uočene su nepravilnosti u sačinjenim tablicama finacijskog izvješća tako da je Služba 12.4.2024. godine izvršila korekciju Godišnjeg finacijskog izvješća za 2023. godinu. Također, uočene su greške u prezentiranim podacima u tekstualnom dijelu finacijskog izvješća. Tekstualni dio izvješća je sačinjen, ali ne u skladu s Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća za 2023. godinu²⁰, nisu dana pouzdana obrazloženja realizacije sredstava po pojedinim pozicijama niti su obrazlagana odstupanja u realizaciji odobrenog proračuna. Sudbeni sporovi nisu obrazloženi u tekstualnom dijelu, niti je dano detaljno i točno obrazloženje realizacije doniranih sredstava.

PREPORUKA 5

Služba je obvezna finacijska izvješća sačinjavati s dužnom pozornošću, u definiranom roku, u potpunosti poštujući instrukcije i naputke Ministarstva financija i trezora BiH.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 12.740.915 KM, što je za 1.458.158 KM manje u odnosu na raspoloživi proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade (8.060.520 KM), novčane donacije (1.516.279 KM), naknade troškova uposlenih (1.220.728 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (335.993 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o aktivnim sudbenim sporovima.

6.1.1. Bruto plaće

Služba je u 2023. godini nastavila s primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda tako da je od ukupno 113 osoba koje su napredovale unutar platnog

²⁰ Akt broj: 05-16-2-15-1/24 od 4.1.2024. godine

razreda dodijeljenog radnog mjesta njih 34 (tri državna službenika i 31 uposlenik) napredovalo po osnovu stjecanja stručnih i naučnih zvanja iz oblasti koja potpada pod osnovnu djelatnost institucije Bosne i Hercegovine. Utvrđeno je da se prilikom priznavanja prava uposlenog na napredovanje po ovom osnovu nisu uzimali u razmatranje svi definirani uvjeti za ostvarivanje ovog prava, nije vršena analiza je li stečeno zvanje u izravnoj svezi s opisom poslova radnog mjesta na koje je uposleni raspoređen, niti doprinosi li stečeno zvanje većoj učinkovitosti, unapređenju i razvoju procesa rada na tom radnom mjestu. Točnije, kolegij Službe je zauzeo stav da se viši stupanj obrazovanja priznaje bez obzira na utjecaj na učinkovitost radnog mjesta, obrazlažući to da je teško ocijeniti utjecaj obrazovanja na radno mjesto, tako da se svim uposlenim koji steknu veći stupanj stručnog ili naučnog zvanja priznaje pravo napredovanja.

Za jednu osobu Služba je donijela Rješenje o napredovanju u viši unutarnji platni razred, u kojem je pravo napredovanja dano na temelju prezentirane Potvrde o ekvivalenciji ranije stečenog naziva s novim nazivom²¹. Stav Ministarstva financija i trezora BiH po pitanju napredovanja u viši platni razred po osnovu stjecanja višeg stupnja stručnih ili naučnih zvanja je da priznavanjem ekvivalencije ranije stečenog zvanja nije ispunjen uvjet za napredovanje u viši unutarnji platni razred prema odredbama Metodologije.

PREPORUKA 6

Služba je dužna da napredovanje uposlenih u viši unutarnji platni razred vrši u skladu s Metodologijom za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda, poštujući sve odredbe navedenog akta.

6.1.2. Putni troškovi

Izdaci za službena putovanja u 2023. godini ostvareni su u iznosu od 160.645 KM, od čega su troškovi putovanja u inozemstvo 140.833 KM, a troškovi putovanja u zemlji 19.812 KM.

Uvidom u pravdanje putnih naloga uočeno je da se prilikom priznavanja troškova dnevnica za putovanja u inozemstvo u određenim slučajevima ne postupa u skladu s Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na naknadu za službeno putovanje²², jer se u pojedinim slučajevima, kada se za službeno putovanje koristi avion, pripadajuća dnevica nije obračunavala od vremena polaska aviona s aerodroma do dolaska aviona na aerodrom u BiH. Također, u određenim slučajevima nije vršeno umanjivanje dnevnice iako se iz agende službenog putovanja i specifikacije troškova jasno vidi da je uposlenom za određene dane provedene na službenom putovanju bila osigurana ishrana (minimalno dva obroka). Nadalje, uvidom u knjigu izdanih putnih naloga uočeno je da su evidentirani putni nalozi za osobe koje nisu uposlene u Službi, odnosno za osobe koje su putem ugovora o djelu angažirane za obavljanje poslova koji se financiraju iz doniranih sredstava i da je istim priznavano pravo na naknadu za službeno putovanje. Priznati troškovi su knjiženi kao troškovi uposlenih u Službi što ne odgovara načelu knjiženja „trošak po nosiocu“ čime se stvara iskrivljena slika strukture troškova u financijskom izvješću.

²¹ Potvrda Univerziteta u Mostaru od 21.12.2023. godine

²² Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 10/18

PREPORUKA 7

Služba je dužna prilikom odobravanja službenog putovanja i priznavanja troškova službenih putovanja poštovati odredbe Odluke Vijeća ministara BiH.

6.1.3. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu i održavanje službenih vozila sa 31.12.2023. godine iznose 306.322 KM i veći su za 18 % u odnosu na 2022. godinu (258.677 KM). Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (153.134 KM), materijal i usluge za popravak i održavanje vozila (45.726 KM) i osiguranje motornih vozila (42.207 KM). Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²³ Službi je dano pravo na korištenje četiri službena vozila i pravo na službena vozila za specijalizirane namjene. Važećim Pravilnikom o specijaliziranim vozilima u Službi²⁴, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost, Službi je dano pravo na 53 službena vozila za specijalizirane namjene. Prema prezentiranim podacima Služba na 31.12.2023. godine raspolaže većim brojem specijaliziranih vozila (15 vozila više) od broja odobrenog važećim pravilnikom. I pored činjenice kako je od ukupnog broja raspoloživih vozila 17 vozila Služba dobila putem donacija, za pomoć u radu s migrantima, Služba je u obvezi uskladiti raspoloživost voznog parka i akt o pravu na uporabu specijaliziranih vozila. Početkom 2024. godine Služba je uputila prema Ministarstvu financija i trezora na odobrenje novi Pravilnik o službenim specijaliziranim vozilima, prema kojem se između ostalog izmjene odnose na broj specijaliziranih i doniranih vozila, kao i na pravo uporabe istih.

PREPORUKA 8

Služba je dužna uskladiti broj specijaliziranih vozila s važećim Pravilnikom o specijaliziranim vozilima.

Nadalje, postupkom revizije konstatirali smo kako Služba nije uspostavila adekvatne kontrole u dijelu uporabe i održavanja službenih vozila. Pravilnikom o službenim specijaliziranim vozilima Službe definirano je kako specijalizirana vozila služe za potrebe obavljanja specijaliziranih aktivnosti iz djelokruga rada organizacijskih jedinica, za obavljanje operativnih i inspeksijskih poslova kontrole boravka i kretanja stranaca, za obavljanje poslova instaliranja i održavanja radiorelejne opreme i antenskih stupova, za prijevoz ilegalnih migranata, prihvata i udaljenje stranaca i dr. Međutim, prema dostavljenim evidencijama specijalizirana vozila se koriste za potrebe rada Ureda ravnatelja i za ista je dano odobrenje uporabe 24 sata dnevno i pravo da se koriste za dolazak na posao i odlazak s posla.

Evidencije putem kojih se prate troškovi uporabe službenih vozila ne osiguravaju sve potrebne podatke na kojima bi se mogla zasnivati pouzdana analiza potreba servisiranja vozila. Prilikom obavljanja servisa ne upisuje se kilometraža u momentu obavljanja servisa, servisi vozila se unose retroaktivno, prilikom zamjene guma ne evidentira se kilometraža pri kojoj su gume zamijenjene niti broj guma koji je zamijenjen.

Tako je uočeno da je nakon neznatnog broja prijeđenih kilometara, bez navođenja razloga za ponovno servisiranje, odobrena ugradnja i zamjena istih rezervnih dijelova. Vozila za koja je

²³ Službeni glasnik BiH, broj 34/23

²⁴ Akt broj: 18.2-02.2-69-1/15 od 9.7.2015. godine

izvršen izbor dobavljača za održavanje servisiraju se kod izabranog dobavljača, međutim, analizirajući fakturirane usluge konstatirali smo kako većina ugrađenih rezervnih dijelova nije ugovorena. Servisiranje vozila se odobrava bez analize troškova, Služba ne zahtijeva dostavljanje predračuna za obavljanje servisa, nego samo odobri podnesene zahtjeve bez pouzdane informacije o trošku koji se stvara po ovom osnovu. Također, uočeno je da se priznao trošak izvršene ugradnje svjetlosne signalizacije (blinkera) i zvučne izolacije i pored činjenice kako u skladu s važećom regulativom²⁵ vozila Službe nemaju pravo na posjedovanje svjetlosne i zvučne signalizacije. Sve navedeno ukazuje na izostanak uspostavljenog mehanizma kontrole prilikom uporabe i servisiranja službenih vozila.

PREPORUKA 9

Služba je dužna uspostaviti pouzdane evidencije o uporabi službenih vozila, koje će biti temelj za odobravanje troškova, a sve s ciljem minimiziranja rizika od nenamjenske uporabe.

6.1.4. Troškovi reprezentacije

Aktom Službe o korištenju sredstava reprezentacije definirano je pravo, uvjeti i način korištenja sredstava reprezentacije, te prosječni mjesečni i godišnji maksimalni iznos sredstava za reprezentaciju. Internim aktom je propisan način pravdanja i obveza praćenja utroška odobrenih sredstava reprezentacije uz jasno definiranje da se prekoračenje dozvoljenog maksimalnog godišnjeg iznosa nadoknađuje u cijelosti odbitkom od plaće korisnika koji je ostvario prekoračenje. Služba nije osigurala kontrolu nad primjenom internog akta, za prekoračene iznose se ne sačinjava obrazloženje niti se korisnicima koji su ostvarili prekoračenje odobrenih limita vrši odbijanje od plaće. Nadalje, iz sredstava reprezentacije Služba je financirala kupovinu darova prilikom odlaska uposlenih u mirovinu²⁶. U institucijama BiH za financiranje ovih izdataka ne postoji pravni temelj, a s obzirom na to da navedeni trošak nema karakter troška nastalog za potrebe obavljanja redovitih poslova i zadataka Službe, ne može se prihvatiti opravdanost njegovog nastanka i izmirenja na teret proračuna Službe.

PREPORUKA 10

Služba je dužna prilikom korištenja proračunskih sredstava dodijeljenih za usluge reprezentacije osigurati namjensko korištenje istih, uz poštovanje pravnog okvira.

6.1.5. Novčane donacije

Služba je u 2023. godini na ime donacija raspolagala novčanim sredstvima u ukupnom iznosu od 1.813.196 KM. Za praćenje realizacije zaključenih sporazuma otvorena su tri projektna koda. Neutrošena sredstva po projektima, uz suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 296.917 KM prenesena su u 2024. godinu.

²⁵ Zakon o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH, br.: 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18

²⁶ Kupovina ručnog sata

Vrijednosno značajnija novčana donacija od 1.322.527 KM uplaćena je po osnovu Sporazuma zaključenog s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) – Projekt individualne mjere za jačanje kapaciteta odgovora za upravljanje migrantskim tijekovima u Bosni i Hercegovini. Navedeni projekat je i prethodnih godina realiziran, ali pod izravnom nadležnošću IOM-a. U 2023. godini na zahtjev donatora realizacija ovih aktivnosti dana je Službi. Iz odobrenih sredstava financiran je angažman osoba putem ugovora o djelu za obavljanje poslova u privremenom prihvatnom centru Lipa, ali i za obavljanje poslova administrativnog pomoćnika i PR stručnjaka u Službi. Prvobitni angažman osoba po osnovu ugovora o djelu Služba je realizirala na temelju preuzetih podataka od donatora o ranije angažiranim osobama, s kojima je donator imao zaključene ugovore. Ugovori s angažiranim osobama zaključuju se na mjesečnoj razini, s tim da način angažiranja ovih osoba nije jasno definiran. Putem ugovora o djelu iz ovog projekta tijekom godine bilo je angažirano ukupno 100 osoba i za njihov rad isplaćena je neto naknada u iznosu od 815.976 KM. Mjesečna naknada angažiranim osobama je isplaćivana u rasponu od 352 KM do 2.250 KM.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 6.169.319 KM, što je za 3.798.319 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od administrativnih pristojbi (3.982.971 KM), prihode od donacija (1.813.196 KM) i prihode od naplate novčanih kazni (287.172 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u prilogu Izvješća.

6.2.1. Prihodi od pristojbi

U skladu sa svojim nadležnostima Služba ostvaruje prihode na temelju naplate administrativnih pristojbi za pružene usluge iz svoje nadležnosti. Značajniji prihodi naplaćeni su na temelju odobravanja privremenog i stalnog boravka stranaca (2.303.408 KM) i na temelju uplate administrativnih pristojbi po podnesenim zahtjevima, molbama, prijavama i dr. (1.608.248 KM).

Dugogodišnji problem u Službi je usuglašavanje evidentiranih prihoda u Glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama. Služba ima implementiran modul kao dio Informacijskog sustava Službe (Insidia), koji omogućava generiranje mjesečnih izvješća o uplaćenim pristojbama na temelju raspoloživih podataka u registrima gdje je Služba kontrolor i korisnik podataka. S obzirom na to da nije osigurano da se sve uplate evidentiraju u pomoćne evidencije, i u 2023. godini konstatirana je razlika između evidentiranih naplaćenih prihoda u Glavnoj knjizi i elektroničkoj pomoćnoj evidenciji. Prihodi evidentirani u pomoćnim evidencijama Službe su manji za 155.538 KM u odnosu na prihode evidentirane u Glavnoj knjizi Službe. Služba je detektirala odstupanja po nosiocu prihoda, uparujući podatke iz glavne knjige s podacima iz elektroničkih pomoćnih evidencija, međutim, nije poduzimala nikakve aktivnosti na uspostavljanju evidencija i kontrole nad prihodima koji se ne vode kroz elektroničke evidencije, tako da nisu ni dana detaljna obrazloženja po svim utvrđenim odstupanjima. Cijeneći činjenicu kako Služba ima poteškoće u sravnjivanju i kontroli naplaćenih prihoda, jer se dokazi o uplati dostavljaju u terenske centre, ali i u policijske stanice u svakoj općini gdje stranac boravi, Služba ima obvezu da prema raspoloživim podacima osigura redovito mjesečno praćenje

naplate prihoda. Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH propisano je da su korisnici obvezni vršiti mjesečno usklađivanje i sravnjivanje prihoda s prihodima iz Glavne knjige trezora koji su evidentirani na njihovom organizacijskom kodu.

Dakle, konstatirano je da se problem automatiziranog elektroničkog uparivanja naplate prihoda s glavnom knjigom ogleda i u tome da se sravnjivanje vrši po parametru „Opis stavke“ u glavnoj knjizi kao jedinom identifikatoru gdje redoslijed i sadržaj podataka nije jasno određen. Također, javljaju se i određene greške pri unosu podataka što dodatno usložnjava praćenje. Unificiranim sadržajem ovog parametra bi se omogućilo bolje praćenje i potencijalna automatizacija sravnjivanja prihoda, a da bi se isto postiglo potrebna je suradnja i angažman više institucija kod kojih se evidencije vode.

PREPORUKA 11

Služba je dužna poduzeti radnje na iznalaženju adekvatnog modaliteta kontrole i sravnjenja prihoda iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji.

U Glavnoj knjizi Službe evidentiraju se prihodi od osobne iskaznice za strance koju izdaje, čije izdavanje nije u izravnoj nadležnosti Službe. Služba se ranije obratila Ministarstvu financija i trezora BiH sa zahtjevom za izmjenu šifre proračunske organizacije u Naredbi o uplatnom računu za uplatu sredstava za administrativne pristojbe u korist proračunske organizacije IDDEEA²⁷. Ministarstvo financija i trezora BiH je dalo odgovor²⁸ da ukoliko postoji suglasnost između IDDEEA i Službe, potrebno je da IDDEEA dostavi Aneks Memoranduma o razmjeni podataka, a na temelju tog zahtjeva će Ministarstvo financija i trezora BiH objaviti izmjenu Naredbe o uplatnim računima. Služba je pokrenula aktivnosti na rješavanju ove problematike, u studenom 2023. godine uputila je dopis IDDEEA za dostavljanje Aneksa Memoranduma.

Po pitanju uspostavljanja suradnje s institucijama na temelju čijih radnji se ostvaruju prihodi evidentirani na organizacijskom kodu Službe dali smo preporuku u prethodnoj godini te smo ocijenili kako je Služba poduzimala aktivnosti koje su prethodno prezentirane (preporuka br. 2 u Tablici 2), što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

²⁷ Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine

²⁸ Akt broj 08-16-1-850-2/22 od 9.3.2022. godine

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 11.249.233 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 12.436.286 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (11.236.781 KM), obveze prema uposlenim (788.697 KM) i kratkoročne tekuće obveze (410.808 KM), od čega se 283.399 KM odnosi na obveze prema pravnim osobama, a 127.409 KM na obveze prema fizičkim osobama.

Stanje na poziciji stalnih sredstava u odnosu na prethodnu godinu veće je za 610.626 KM. Povećanje vrijednosti stalnih sredstava evidentirano je na temelju nabave stalnih sredstava iz odobrenog proračuna, kao i nabave stalnih sredstava iz donacija.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6.3.1. Popis sredstava i obveza

Služba je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2023. godine formiranjem tri povjerenstva. Prilikom imenovanja članova povjerenstava nije se vodilo računa o tome da članovi povjerenstva ne mogu biti osobe koje su materijalno zadužene za sredstva koja se popisuju ili njihovi šefovi, tako da je za predsjednika povjerenstva za popis stalnih sredstava imenovana osoba koja je obavljala poslove višeg stručnog suradnika za proračun, planiranje i izvješćivanje, a predsjednik popisnog povjerenstva novčanih sredstava je osoba koja obavlja poslove samostalnog referenta za likvidaturu i financijsko-materijalnu i računovodstvenu operativu.

Po obavljenom popisu sačinjeno je Izvješće o izvršenom popisu stalnih sredstava, sredstava na korištenju i sitnog inventara u kojem nisu konstatirane razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Dostavljeno izvješće rukovodstvo Službe je usvojilo. Uvidom u sačinjeno izvješće o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara možemo konstatirati kako popisom nije obuhvaćena cjelokupna imovina Službe, povjerenstvo nije izvršilo popis policijske opreme (čije stanje u glavnoj knjizi na 31.12.2023. godine iznosi 231.563 KM), kao ni popis cjelokupnog skladišta robe. Također, uočeno je kako popisno povjerenstvo nije izvršilo popis opreme koja je nabavljena u prosincu 2023. godine (vrijednosti 7.474 KM). Prema dobivenim informacijama oprema se nalazila u prostorijama Službe, ali ista na 31.12.2023. godine nije evidentirana u Modul stalnih sredstava, niti joj je dodijeljen inventurni broj, tako da je prilikom zatvaranja razdoblja došlo do neusklađenosti. I pored činjenice kako je povjerenstvo za popis stalnih sredstava u svom izvješću konstatiralo da se stvarno stanje po popisu slaže sa stanjem po knjigama, prema navedenom to se ne može potvrditi.

Nadalje, možemo konstatirati kako Služba nije osigurala pouzdane liste zaduženja opreme po korisnicima, jer postojeća potpisana zaduženja – reversi ne odražavaju stvarno stanje zadužene opreme po osobama, odnosno lokacijama. Imajući u vidu da je popis imovine i obveza mjera usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kojim se treba osigurati vjerodostojnost godišnjih financijskih izvješća neophodno je ove aktivnosti provoditi s dužnom pozornošću.

PREPORUKA 12

Služba je dužna popisne aktivnosti provoditi u cijelosti u skladu s Pravilnikom o računovodstvu i Naputkom o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu, Službi je odobreno 244 uposlenih. Na 31.12.2023. godine, Služba je imala 235 uposlenih, a prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 230 osoba.

7.1. Prijem uposlenih na određeno vrijeme

Služba je tijekom 2023. godine putem ugovora o radu na određeno vrijeme upošljavala ukupno 23 osobe, od čega je za obavljanje poslova uposlenika bilo angažirano 12, a za obavljanje poslova državnih službenika 11 osoba.

Služba je putem ugovora o radu na određeno vrijeme tijekom godine angažirala 12 uposlenika bez provedbe natječajne procedure. Ugovori o radu su zaključivani više puta tijekom godine na razdoblje od dva, odnosno tri mjeseca. Analizirajući angažman osoba možemo konstatirati kako je pet osoba bilo angažirano putem ugovora o radu na određeno vrijeme i prethodne godine. Prema Zakonu o radu u institucijama BiH²⁹ javni oglas se ne raspisuje za prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno provesti javni oglas³⁰. Možemo konstatirati kako je Služba postupila suprotno predmetnim odredbama navedenog Zakona, jer je tijekom godine vršila angažiranje osoba na istim poslovima duže od tri mjeseca bez provedbe natječajne procedure. Krajem godine proveden je javni natječaj, tako da je počev od 1.12.2023. godine radni odnos na neodređeno vrijeme zasnovalo deset osoba.

Nadalje, uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH vršeno je upošljavanje državnih službenika zaključenjem ugovora o radu na određeno vrijeme do tri mjeseca, s tim da je sa pet osoba ugovor o radu na određeno vrijeme zaključivan dva puta po tri mjeseca, a za šest osoba tri puta po tri mjeseca. U članku 28.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH stoji kako radni odnos na određeno vrijeme može trajati najduže devet mjeseci, uz pribavljenu suglasnost Agencije za državnu službu BiH za popunu radnog mjesta državnog službenika. Agencija za državnu službu BiH je u svom mišljenju, od 28.9.2018. godine, navela kako institucije trebaju samo kod prvog upošljavanja na radnom mjestu državnog službenika do tri mjeseca bez javnog oglasa dostaviti detaljno obrazloženje kako bi na temelju istog dala svoju suglasnost. Navedeno je kako za produženja radnog angažmana maksimalno do devet mjeseci nije potrebno tražiti novu suglasnost u slučaju kada postoji opravdan razlog da se radni odnos na određeno vrijeme produži (npr. raspisan je javni natječaj, ali se nije stigao provesti). S obzirom na to da Služba nije ispunjavala ovaj uvjet, smatramo kako upošljavanje putem ugovora o radu na određeno

²⁹ Službeni glasnik BiH, br.: 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13, 93/17 i 59/22

³⁰ Članak 9. stavak c) Zakona o radu u institucijama BiH

vrijeme bez provedene natječajne procedure nije u skladu s navedenim propisima i predstavlja netransparentan način upošljavanja. Služba je 14.2.2024. godine raspisala javni natječaj za popunjavanje osam radnih mjesta državnih službenika na neodređeno vrijeme. Natječaj je raspisan za popunjavanje radnih mjesta koja su u 2023. godini obavljale osobe angažirane putem ugovora o radu na određeno vrijeme.

PREPORUKA 13

Služba je dužna angažmane osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme vršiti u skladu s važećim zakonskim propisima kojima je uređeno upošljavanje u institucijama BiH.

7.2. Interni premještaj

Služba je bez raspisivanja javnog natječaja izvršila unapređenje uposlenika za dvije pozicije višeg ranga u okviru iste stručne spreme, s pozicije platnog razreda C4 na poziciju C6, što je suprotno odredbama Zakona o radu u institucijama i Pravilnika o unutarnjem premještaju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH³¹. Pravilnikom je definirano da se interni premještaj i raspoređivanje uposlenika može izvršiti na slično radno mjesto – radno mjesto iste razine, kao i na radno mjesto više razine, u slučaju kada tijelo želi unaprijediti uposlenika na radno mjesto više razine, a uposlenik ispunjava uvjete radnog mjesta na koje se premješta. Pod višom, odnosno nižom razinom radnog mjesta podrazumijeva se radno mjesto prvog narednog višeg ranga od radnog mjesta na kojem se uposlenik trenutačno nalazi.

PREPORUKA 14

Služba je dužna dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o radu u institucijama BiH i podzakonskih akata prilikom provedbe upošljavanja i unapređenja uposlenih.

7.3. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

I u 2023. godini nastavljeno je da uposleni na osnovu privremenih rješenja ravnatelja obavljaju poslove drugog radnog mjesta. Tako je tijekom godine sedam uposlenih u Službi privremeno obavljalo poslove drugog radnog mjesta koja su višeg ranga u odnosu na radna mjesta na koja su raspoređeni po rješenju o postavljenju. Jedan državni službenik je na temelju privremenog rješenja iz 2023. godine obavljao poslove predstojnika Ureda ravnatelja, a šest osoba privremeno obavlja poslove upražnjenih radnih mjesta šefova terenskih centara Službe.

Osim navedenog, na temelju privremenog rješenja ravnatelja ili usmene suglasnosti, prema internim evidencijama 19 osoba³² ima rješenje za obavljanje poslova jednog radnog mjesta, a obavlja poslove drugog radnog mjesta, u drugoj ili istoj organizacijskoj jedinici. Služba ove potrebe obrazlaže kao posljedicu neadekvatne sistematizacije radnih mjesta, zbog čega nije u mogućnosti izvršiti interne premještaje niti izdati rješenja za obavljanje u drugim organizacijskim jedinicama, jer u većini slučajeva broj izvršitelja na tim radnim mjestima nije predviđen važećom sistematizacijom. Služba navodi kako je postojeća sistematizacija odavno prevaziđena, jer se u međuvremenu Služba susrela s novim obvezama, projektima i

³¹ Službeni glasnik BiH, broj 19/12 i 49/13

³² Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

okolnostima izazvanim migrantskom krizom. Međutim, aktivnosti na izradi novog pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta nisu progresivne.

PREPORUKA 15

Služba je dužna uspostaviti rad u instituciji na način da uposleni obavljaju poslove u skladu s rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđeno Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta.

Nadalje, Služba je po isteku dane suglasnosti za obavljanje poslova državnog službenika – stručnog savjetnika za javne nabave u svrhu stjecanja radnog iskustva na poslovima visoke stručne spreme, uz prethodno podneseni zahtjev, odobrila nastavak obavljanja navedenih poslova narednih godinu dana, do 17.7.2024. godine, odnosno do popune upražnjenog radnog mjesta. Ovakvim postupanjem nastavljena je neusuglašenost sa zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju problematiku upošljavanja i internih premještaja u institucijama BiH.

PREPORUKA 16

Služba je dužna dosljedno primjenjivati propise koji reguliraju radnopravni status uposlenih u institucijama BiH.

7.4. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2023. godini su realizirani u neto iznosu od 42.855 KM, što je na razini realizacije sredstava za ove namjene iz prošle godine. Tijekom godine, putem ugovora o djelu angažirane su ukupno 34 osobe.

I u 2023. godini nastavljen je angažman dva vanjska suradnika za obavljanje informatičkih poslova, a za njihov angažman isplaćena je naknada u ukupnom neto iznosu od 18.511 KM. Angažiranje jednog vanjskog suradnika, uz mjesečnu naknadu od 1.000 KM, je vršeno kroz 12 mjeseci, a drugog vanjskog suradnika kroz devet mjeseci uz mjesečnu naknadu u rasponu od 45 do 1.000 KM. Navedeni poslovi su isti ili slični poslovima redovnog radnog mjesta. Prema članku 600. Zakona o obveznim odnosima³³ definirano je da se ugovor o djelu potpisuje sa fizičkom osobom za konkretan posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i koji ne traje u kontinuitetu duže vremensko razdoblje te stoga konstatiramo da prethodno navedeni ugovori ne zadovoljavaju spomenute zahtjeve. Praksa angažiranja putem ugovora o djelu osoba za obavljanje informatičkih poslova u Službi je prisutna duže vremensko razdoblje, a predmet zaključenih ugovora nisu jednokratni konkretni poslovi. Ugovori su zaključeni u kontinuitetu tijekom godine. Posljedica navedenog odstupanja je neusklađenost s navedenim propisima i netransparentnost u upošljavanju.

³³ Službeni list SFRJ, broj 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989; Službeni list RBiH, broj 2/1992, 13/1993 i 13/1994; Službeni glasnik RS, broj 17/93 i 3/96; Službene novine FBiH, broj 29/2003 i 42/2011

PREPORUKA 17

Služba je dužna da u skladu sa zakonskim propisima koji reguliraju područje obveznih odnosa, ugovore o djelu zaključuje u izuzetnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji nisu redovni i definirani pravilnikom o sistematizaciji.

8. JAVNE NABAVE

Služba je za vrijeme privremenog financiranja donijela i objavila dokument Plan javnih nabava Službe za 2023. godinu bez kapitalnih ulaganja kako je propisano Zakonom o javnim nabavama³⁴. Međutim, po usvajanju proračuna i odobravanju sredstava za nabave nije sačinjen i objavljen plan nabava, već je tijekom godine šest puta vršena korekcija prvobitno donesenog dokumenta. Plan nabava nije objavljen na portalu javnih nabava zbog tehničkih problema. Točnije, Ministarstvu sigurnosti i Službi dodijeljen je isti korisnički profil na portalu javnih nabava tako da nije moguće da obje institucije izvrše objavu plana javnih nabava na portalu. Vezano za navedeni problem, Služba se više puta telefonski i pisanim putem obraćala Agenciji za javne nabave s ciljem rješavanja navedenog problema. Zahtijevala je razdvajanje korisničkog profila od profila Ministarstva sigurnosti, navodeći kako je Služba upravna organizacija s operativnom samostalnošću u sastavu Ministarstva i kako ima vlastiti proračun, te u skladu s tim ima i vlastiti Plan javnih nabava. Također, Služba se u konačnici koncem 2023. godine pismenim putem obratila i Ministarstvu sigurnosti s ciljem rješavanja navedenog problema, međutim, do momenta obavljanja završne revizije (travanj 2024. godine) problem nije riješen.

Prema prezentiranim podacima³⁵, Služba je u 2023. godini provela devet otvorenih postupaka u vrijednosti od 577.063 KM, sedam konkurentskih u vrijednosti od 126.763 KM i pet postupaka u skladu s Aneksom II. ukupne vrijednosti 214.135 KM. Putem izravnih sporazuma Služba je izvršila nabave u vrijednosti od 53.355 KM.

Analizirajući proces javnih nabava uočeno je kako Služba nije Agenciji za javne nabave BiH putem portala javnih nabava dostavila izvješća o svim provedenim postupcima nabave i dodijeljenim ugovorima i pored definirane obveze. Zakonom o javnim nabavama BiH i Naputkom o uvjetima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvješća o postupcima javnih nabava na portalu javnih nabava definirana je obveza ugovornom tijelu da dostavlja izvješća o provedenim postupcima javnih nabava.

PREPORUKA 18

Služba je dužna u zakonom definiranim rokovima dostavljati izvješća o svim provedenim postupcima javnih nabava.

Tijekom 2023. godine Služba je održavanje novonabavljenih vozila koja su u garantnom roku vršila u ovlaštenim servisima, bez prethodno provedenih postupaka javnih nabava. Naime, u skladu sa Zakonom o javnim nabavama ugovorno tijelo je dužno provesti postupak javne nabave za nabavu usluga tekućeg održavanja službenih vozila.

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj: 39/14 i 59/22

³⁵ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

PREPORUKA 19

Služba je dužna prilikom korištenja usluge servisiranja vozila u garantnom roku poštovati odredbe Zakona o javnim nabavama.

8.1. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđeno je da Služba prilikom realizacije zaključenog ugovora za Nabavu naljepnica odobrenja boravka u Bosni i Hercegovini nije poštovala odredbe zaključenog ugovora. Po provedenom otvorenom postupku ugovor je zaključen s dobavljačem iz Republike Srbije – Beograd i ugovorom je definirano da će prodavac, u skladu sa zahtjevom iz tenderske dokumentacije, isporuku naljepnica izvršiti u Sarajevu – fco Sarajevo. Međutim, isporuka nije izvršena u skladu s definiranim odredbama ugovora, nego su dvije uposlene osobe iz Službe upućene na službeni put u Beograd kako bi preuzimanje robe izvršile u sjedištu dobavljača i istu dopremile u Sarajevo. Postupajući na ovakav način, Služba nije ispoštovala odredbe zaključenog ugovora niti je postupila s pozornošću dobrog domaćina, jer je troškove nabave ove usluge povećala za troškove putovanja uposlenih osoba.

PREPORUKA 20

Služba je dužna u svim slučajevima postupati u skladu s odredbama zaključenog ugovora.

9. OSTALO**9.1. Sudbeni sporovi**

Služba je u 2023. godini uz suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH i Pravobraniteljstva BiH zaključila Ugovor o vansudbenom poravnanju³⁶ sa Olympus d.o.o. Banja Luka s ciljem mirnog rješenja spornog materijalno-pravnog odnosa po pitanju tužbe Olimpusa. Olympus je predložio vansudbeno poravnanje pošto se radi o istoj pravnoj činjenici po ranije dobivenom sporu, u kojem je Služba platila 65.455 KM sa zakonskom kamatom na ime neosnovanog bogaćenja za isporučene usluge održavanja i osiguranja objekta koje je pružao Olympus. Zaključenim ugovorom je postignuta suglasnost da Služba isplati dug Olimpusu u iznosu od 18.112 KM, a da se u cilju popuštanja Olympus odrekne svih zateznih kamata koje pripadaju tom iznosu za neredovno plaćanje.

Pored toga i u 2023. godini nastavljeno je s podnošenjem tužbi protiv Službe od strane uposlenih koji su po ovlaštenju ravnatelja obavljali druge poslove višeg ranga, a obračun plaća i naknada im je vršen u skladu s rješenjem o postavljenju. Uposleni tuže za razliku u plaći, jer im se plaća obračunavala po koeficijentu radnog mjesta na koje su postavljeni po rješenju, a koji je niži u odnosu na koeficijent poslova koje su obavljali po ovlaštenju rukovoditelja.

³⁶ Broj akta Službe 181-164-286-111/14 od 25.7.2023. godine

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Služba nas je u ostavljenom roku obavijestila da nema komentara na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Službi za 2023. godinu obavili su: Nataša Pavlović – voditelj tima, Darija Dandić – član tima, Enis Musić – član tima i Nerman Velić – član tima.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nataša Pavlović, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-828/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	12.123.000	0	12.123.000	10.969.368	90
Bruto plaće i naknade	8.652.000	-140.000	8.512.000	8.060.520	95
Naknade troškova uposlenih	1.462.000		1.462.000	1.220.728	83
Putni troškovi	280.000		280.000	160.645	57
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	111.000		111.000	85.255	77
Izdaci za energiju i komunalne usluge	290.000	70.000	360.000	335.993	93
Nabava materijala	364.000		364.000	341.979	94
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	155.000	50.000	205.000	179.848	88
Unajmljivanje imovine i opreme	161.000	20.000	181.000	170.535	94
Izdaci za tekuće održavanje	290.000	0	290.000	167.214	58
Izdaci za osiguranje	49.000	0	49.000	48.508	99
Ugovorene i druge posebne usluge	309.000	0	309.000	198.143	64
2. Kapitalni izdaci	203.000	59.877	262.877	255.268	97
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	203.000	59.877	262.877	255.268	97
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	12.326.000	59.877	12.385.877	11.224.636	91
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	1.813.196	1.813.196	1.516.279	84
Sporazum o partnerstvu SPS i UNHCR	0	263.803	263.803	263.351	100
Sporazum o partnerstvu SPS i IOM-a	0	1.322.527	1.322.527	1.055.682	80
Sporazum o partnerstvu SPS i IOM-a	0	226.866	226.866	197.245	87
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	12.326.000	1.873.073	14.199.073	12.740.915	90

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 1.3.2024. godine.

Ravnatelj
Žarko Laketa

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	12.452	2.189	569
Novčana sredstva	4.668	1.538	304
Kratkoročna potraživanja	7.784	651	1.196
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	11.236.781	10.626.155	106
Stalna sredstva	16.316.738	15.242.670	107
Ispravka vrijednosti	5.079.957	4.616.515	110
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	11.236.781	10.626.155	106
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	11.249.233	10.628.343	106
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.199.505	1.329.492	90
Kratkoročne tekuće obveze	410.808	211.778	194
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	788.697	817.778	96
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	299.935	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	11.236.781	10.626.155	106
Izvori sredstava	11.236.781	10.626.155	106
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	12.436.286	11.955.646	104

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 1.3.2024. godine

Ravnatelj
Žarko Laketa

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	2.356.000	0	2.356.000	4.281.246	182
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	2.271.000	0	2.271.000	3.994.073	176
Novčane kazne (neporezne prirode)	85.000	0	85.000	287.173	338
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	1.813.196	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva (TRI DONACIJE)		0	0	1.813.196	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	15.000	0	15.000	74.877	499
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	15.000		15.000	74.877	499
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	2.371.000	0	2.371.000	6.169.319	260

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 1.3.2024. godine

Ravnatelj
Žarko Laketa